

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

YATIRIM EĞİLİM İSTATİSTİKLERİ

TOPLU SONUÇLAR (2009 - 2018)

İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Reel Sektör Verileri Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1 YATIRIM HARCAMALARI EĞİLİMİ

- [1.1 Geçen yılki \(t-1\) brüt yatırım harcamalarının bir önceki yıla \(t-2\) göre yüzde değişimi](#)
- [1.2 Bu yıl \(t\) yapılacağı tahmin edilen brüt yatırım harcamalarının geçen yıla \(t-1\) göre yüzde değişimi](#)
- [1.3 Önümüzdeki yılda \(t+1\) yapılacağı tahmin edilen brüt yatırım harcamalarının bu yıla \(t\) göre yüzde değişimi](#)

2 YATIRIMIN YAPISI

- [2.1 Bu yıl \(t\) yapılmakta olan yatırımların yapısı](#)
- [2.2 Önümüzdeki yıl \(t+1\) yapılacağı tahmin edilen yatırımların yapısı](#)

3 YATIRIMI ETKİLEYEN UNSURLAR

- [3.1 Bu yıl \(t\) yapılan yatırımları etkileyen unsurlar](#)
- [3.2 Önümüzdeki yıl \(t+1\) yapılacağı tahmin edilen yatırımları etkileyen unsurlar](#)

1. YATIRIM HARCAMALARI EĞİLİMİ

1.1 Geçen yılki (t-1) brüt yatırım harcamalarının bir önceki yıla (t-2) göre yüzde değişimi

Dönem	İmalat Genel	BG2	BG3	BG4
2009-Bahar	34,1	37,5	40,6	26,2
2010-Bahar	-8,4	-2,4	0,7	-13,8
2011-Bahar	31,9	41,6	30,2	30,9
2012-Bahar	85,6	46,0	57,6	112,4
2013-Bahar	32,5	43,3	49,1	23,4
2014-Bahar	41,4	44,6	38,9	41,2
2015-Bahar	24,1	37,9	35,7	17,6
2016-Bahar	26,7	22,8	54,0	18,5
2017-Bahar	24,3	25,0	29,8	23,9
2018-Bahar	40,8	53,5	32,0	36,4

1.2 Bu yıl (t) yapılacak tahmin edilen brüt yatırım harcamalarının geçen yıla (t-1) göre yüzde değişimi

Dönem	İmalat Genel	BG2	BG3	BG4
2009-Bahar	-12,7	-9,0	-7,8	-11,9
2010-Bahar	36,8	24,7	41,2	46,4
2011-Bahar	70,3	27,6	52,1	92,8
2012-Bahar	37,9	23,7	23,3	51,4
2013-Bahar	25,7	22,0	18,2	27,7
2014-Bahar	22,9	19,2	42,7	20,7
2015-Bahar	29,0	12,3	25,2	31,2
2016-Bahar	26,7	19,6	13,9	30,9
2017-Bahar	26,9	16,0	11,5	32,9
2018-Bahar	33,5	29,8	23,3	40,5

Dönem	İmalat Genel	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	-13,4	-10,4	-2,0	-16,6
2010-Güz	22,0	24,8	19,2	20,3
2011-Güz	63,4	28,5	52,8	89,6
2012-Güz	26,5	19,9	30,7	30,6
2013-Güz	29,4	35,2	34,5	27,4
2014-Güz	21,5	13,7	37,0	18,8
2015-Güz	14,3	12,0	20,7	10,9
2016-Güz	15,4	15,4	8,3	15,2
2017-Güz	30,7	22,9	16,3	35,5
2018-Güz	32,4	32,5	27,8	34,6

1.3 Önümüzdeki yılda (t+1) yapılacak tahmin edilen brüt yatırım harcamalarının bu yıla (t) göre yüzde değişimi

Dönem	İmalat Genel	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	34,4	9,0	16,7	49,9
2010-Güz	35,9	15,4	40,0	45,5
2011-Güz	20,0	14,2	30,0	17,6
2012-Güz	23,3	25,7	45,0	17,2
2013-Güz	20,4	22,0	26,7	15,8
2014-Güz	26,1	17,6	39,8	23,3
2015-Güz	23,5	13,4	34,0	22,8
2016-Güz	15,8	20,9	11,5	13,9
2017-Güz	33,6	24,0	42,3	36,8
2018-Güz	23,2	11,0	16,5	33,6

[BG]: Büyüklük Grupları

[BG1]: Üretimde çalışan sayısı 50'nin altında olan işyerlerini ifade etmekte olup, kapsam dışında bırakılmıştır.

[BG2]: Üretimde çalışan sayısı 50 ile 249 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir.

[BG3]: Üretimde çalışan sayısı 250 ile 499 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir.

[BG4]: Üretimde çalışan sayısı 500 ve üzerinde olan işyerlerini ifade etmektedir.

2. YATIRIMIN YAPISI (*)

İçindekiler

2.1 Bu yıl (t) yapılmakta olan yatırımların yapısı (%)

Dönem	Yıpranmış tesis ve ekipmanların değiştirilmesi				Üretim kapasitesinin artırılması				Üretimde verimliliğin artırılması				Diğer yatırım hedefleri			
	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	29,0	31,8	29,4	26,9	24,2	20,9	34,7	20,7	26,9	33,4	22,7	26,1	19,9	13,9	13,2	26,3
2010-Güz	28,9	33,7	35,4	24,3	24,7	24,6	25,9	23,2	25,5	28,4	25,2	25,9	20,9	13,3	13,5	26,6
2011-Güz	29,0	30,7	31,4	28,1	21,8	26,0	24,2	19,1	28,5	27,3	29,9	27,8	20,7	16,0	14,5	25,0
2012-Güz	29,0	32,6	30,6	26,2	28,5	27,4	27,6	29,7	25,7	26,0	28,2	25,2	16,8	14,0	13,6	18,9
2013-Güz	28,3	31,9	26,7	26,9	24,7	28,4	31,7	22,0	27,2	24,1	28,6	27,8	19,8	15,6	13,0	23,3
2014-Güz	28,6	30,5	34,5	25,7	25,3	25,4	25,9	25,5	27,3	29,3	28,0	26,8	18,8	14,8	11,6	22,0
2015-Güz	32,2	31,7	33,7	30,3	23,7	23,6	24,8	24,1	25,7	28,4	28,0	25,3	18,4	16,3	13,5	20,3
2016-Güz	31,8	35,9	28,2	29,8	22,2	21,8	31,0	21,3	26,4	26,6	28,9	26,4	19,6	15,7	11,9	22,5
2017-Güz	32,8	40,6	33,2	30,5	22,5	22,3	25,1	21,3	26,5	24,3	28,2	27,3	18,2	12,8	13,5	20,9
2018-Güz	32,1	34,7	34,5	28,7	23,7	23,3	22,6	23,7	27,1	29,1	28,1	27,2	17,1	12,9	14,8	20,4

2.2 Önümüzdeki yıl (t+1) yapılacağı tahmin edilen yatırımların yapısı (%)

Dönem	Yıpranmış tesis ve ekipmanların değiştirilmesi				Üretim kapasitesinin artırılması				Üretimde verimliliğin artırılması				Diğer yatırım hedefleri			
	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	27,4	33,4	26,7	25,5	22,8	20,4	28,8	20,9	29,0	32,1	25,9	28,1	20,8	14,1	18,6	25,5
2010-Güz	26,2	28,8	30,0	23,4	25,3	24,7	25,1	25,0	26,9	31,0	27,6	25,3	21,6	15,5	17,3	26,3
2011-Güz	26,7	28,3	26,1	26,3	23,7	26,9	26,6	21,1	28,3	26,6	31,1	28,3	21,3	18,2	16,2	24,3
2012-Güz	27,9	28,3	28,0	26,9	26,0	26,5	26,5	27,2	28,6	29,6	32,6	26,9	17,5	15,6	12,9	19,0
2013-Güz	27,1	29,1	26,0	25,8	24,3	29,0	29,0	22,0	28,1	25,3	30,7	28,3	20,5	16,6	14,3	23,9
2014-Güz	27,6	29,1	29,0	26,3	23,1	25,2	27,8	20,1	28,0	30,3	29,2	28,2	21,3	15,4	14,0	25,4
2015-Güz	30,1	30,3	32,3	28,0	23,7	22,6	22,3	24,5	27,3	30,1	30,1	26,9	18,9	17,0	15,3	20,6
2016-Güz	30,2	30,6	26,7	30,2	21,2	22,4	28,1	19,6	27,3	29,4	30,0	26,3	21,3	17,6	15,2	23,9
2017-Güz	30,1	36,7	28,1	29,2	23,8	22,7	27,7	22,5	26,5	26,3	28,6	26,3	19,6	14,3	15,6	22,0
2018-Güz	32,7	36,8	34,5	28,5	22,1	20,2	20,2	23,0	26,2	28,5	29,8	26,0	19,0	14,5	15,5	22,5

(*) Bu soru Yatırım Anketi'nin sadece Güz döneminde sorulmaktadır.

3. YATIRIMI ETKİLEYEN UNSURLAR (*) (**)

İçindekiler

3.1 Bu yıl (t) yapılan yatırımları etkileyen unsurlar

Dönem	Talep				Finansman Kaynakları				Beklenen Kârlar				Teknik Faktörler				Diğer Faktörler			
	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	33,0	30,9	42,3	34,5	15,8	10,7	15,6	15,5	34,7	23,0	37,3	40,2	19,8	23,1	30,7	14,2	9,0	9,5	12,1	7,5
2010-Güz	45,0	41,1	48,5	43,1	22,8	20,3	18,6	23,9	39,7	31,4	31,9	47,8	33,8	29,2	30,7	37,4	21,0	11,1	16,4	28,2
2011-Güz	52,0	46,6	49,3	54,9	27,8	19,9	23,1	33,8	43,7	34,6	41,6	49,3	35,5	30,6	32,7	37,7	13,6	12,4	11,9	19,9
2012-Güz	50,0	48,9	49,0	51,6	23,3	23,4	24,1	24,3	41,0	36,3	37,1	44,5	32,1	30,9	33,9	32,7	19,9	14,9	22,1	21,5
2013-Güz	57,5	51,3	53,3	61,1	31,4	27,8	28,4	34,6	48,4	45,0	42,2	52,8	37,4	38,5	35,8	39,0	22,7	16,1	18,5	25,9
2014-Güz	51,9	47,3	49,5	54,9	30,8	26,9	27,2	32,7	45,1	37,7	41,8	48,0	35,6	30,7	38,1	36,1	25,2	14,1	18,6	30,8
2015-Güz	39,0	38,9	37,0	40,7	16,7	16,4	17,6	15,5	32,0	30,8	33,0	33,6	25,5	30,1	22,7	25,6	8,9	11,6	13,5	7,2
2016-Güz	48,7	42,0	47,4	52,4	19,4	18,1	26,0	19,3	35,7	34,0	40,7	36,5	31,5	30,5	32,8	33,4	14,5	11,8	18,9	17,2
2017-Güz	49,1	46,4	44,2	50,8	23,6	26,1	26,4	23,1	38,9	36,7	44,0	40,6	34,0	31,0	37,9	34,5	17,2	15,0	16,1	20,1
2018-Güz	46,7	40,9	37,6	53,5	17,5	21,0	15,1	19,1	38,1	34,3	31,3	42,4	30,7	31,4	31,8	31,5	19,8	16,3	16,6	27,7

3.2 Önümüzdeki yıl (t+1) yapılacak tahmin edilen yatırımları etkileyen unsurlar

Dönem	Talep				Finansman Kaynakları				Beklenen Kârlar				Teknik Faktörler				Diğer Faktörler			
	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4	İmalat Geneli	BG2	BG3	BG4
2009-Güz	41,2	36,6	48,3	42,9	17,1	14,8	19,3	15,2	37,9	29,5	41,7	40,6	20,4	24,3	32,7	14,5	11,2	12,1	13,6	9,5
2010-Güz	48,4	43,8	49,1	47,7	25,3	23,7	22,8	25,2	41,8	34,2	35,8	48,8	35,1	30,0	30,0	38,4	23,6	12,3	18,1	30,8
2011-Güz	52,1	47,2	51,5	53,7	26,9	19,2	23,4	32,8	43,4	35,1	42,8	48,2	34,7	31,4	30,3	37,4	13,0	13,2	12,3	17,7
2012-Güz	49,3	48,3	48,1	50,4	23,4	22,4	24,5	24,8	41,2	36,1	37,6	44,4	32,8	31,7	34,6	32,5	20,1	14,5	21,6	21,9
2013-Güz	57,8	51,2	52,8	61,8	32,8	28,4	29,6	36,7	50,4	45,3	42,4	55,2	37,6	35,8	36,2	40,1	20,9	15,1	19,0	23,4
2014-Güz	54,7	52,8	51,9	58,7	30,7	28,0	28,5	32,2	45,7	43,5	41,8	48,2	36,0	35,2	38,1	36,5	24,8	13,6	17,8	30,7
2015-Güz	44,2	43,0	44,5	45,3	17,4	20,2	21,9	12,5	37,0	34,2	38,0	38,6	29,2	33,0	29,3	28,5	12,2	13,3	17,0	10,4
2016-Güz	47,0	44,0	48,1	48,5	20,5	21,1	24,0	19,3	36,8	35,7	39,6	37,2	32,3	31,4	31,7	33,4	15,1	12,5	18,3	16,3
2017-Güz	51,1	48,0	49,8	52,3	26,0	26,6	33,1	24,5	42,3	39,6	45,4	44,1	37,1	32,3	40,3	39,0	19,4	16,5	21,3	21,5
2018-Güz	41,7	38,8	35,4	46,6	15,1	18,9	7,7	16,2	35,5	33,4	25,7	39,6	30,8	30,6	29,9	31,8	22,2	16,9	13,9	29,7

(*) Bu soru Yatırım Anketi'nin sadece Güz döneminde sorulmaktadır.

(**) Yatırım Anketi'nin nitel sorularına verilen yanıtlardan elde edilen ağırlıklı yüzde değerlerinin seçenekler bazında sırasıyla "çok arttırıcı" (+1), "arttırıcı" (+0.5), "azaltıcı" (-0.5), "çok azaltıcı" ise (-1) rakamları ile çarpılıp toplanması sonucunda elde edilen denge değerleridir.